

وزیر راه خبرداد

احداث ۱۰۰۰ کیلومتر خط راه‌آهن تا سال ۱۴۰۰

در روزی که وزیر راه و شهرسازی از احداث هزار کیلومتر خط آهن تا سال ۱۴۰۰ خبر داد، مدیرعامل راه‌آهن با معاون وی از اضافه شدن اتوبوس ریلی به ناوگان راه‌آهن خبر داد و گفت که ظرفیت قطارهای نوروزی افزایش می‌یابد تا ناوگان ریلی پاسخگوی افزایش رشد تقاضای مسافرت ریلی در ایام نوروز باشد. به گزارش خبرنگار «ایران»، روز گذشته در مراسم افتتاح ۵۶ طرح ریلی در ۱۳ ناحیه راه‌آهن کشور، وزیر راه و شهرسازی گفت: در قالب ۲ پروژه ریلی در سال ۱۴۰۰، هزار کیلومتر خط آهن دیگری شبکه ریلی افزوده می‌شود.

محمد اسلامی دیروز در مراسم افتتاح ۵۶ پروژه ریلی در ۱۳ ناحیه راه‌آهن کشور، اظهار داشت: بهسازی و نوسازی خطوط موجود، توجه به نظام جامع لجستیک و احداث پارک لجستیک‌ها دنبال شد تا به این ترتیب برنامه جامع لجستیک را استقرار دهیم و حمل‌ونقلی روان‌تر و با کیفیت بالاتر داشته باشیم. وی با اشاره به افتتاح پروژه‌های ریلی همچنین افتتاح پروژه در منطقه اینچه‌برون گفت: اینچه‌برون در آینده منطقه آزاد خواهد شد. اسلامی اظهار داشت: با روزآمدسازی ناوگان و کیفیت‌بخشی زیرساخت‌ها بزودی دو پروژه بزرگ خط دوم راه‌آهن تا پیش از سال ۱۳۹۹ افتتاح می‌شود و موجب کاهش زمان مسیر قطارها خواهد شد. معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: در تفاهمنامه‌ای که امروز (دیروز) بین شرکت راه‌آهن و شرکت ایران‌خودرو به امضا رسید، ساخت اتوبوس ریلی در دستور کار قرار گرفت. سعید رسولی با اشاره به افتتاح طرح‌ها اظهار داشت: این پروژه‌ها در زمینه علایم و ارتباطات، احداث خطوط آنتنی، اتصال مراکز بار به شبکه ریلی و همچنین دوپروژه هم در پایانه ریلی اینچه‌برون و پایانه ریلی آپرین بود. مدیرعامل راه‌آهن ادامه داد: تا پایان سال چند پروژه ریلی دیگر افتتاح خواهد شد که تعدادی در برخی استان‌ها و استان تهران است.

الف_ب_ در خوزستان

طبیعی بود که در بخش مهمی از جلسه به سیلاب‌ها و مدیریت آن پرداخته شود. ابتکار رئیس جمهوری محترم در تعیین «هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها» نودببخش این است که تجربه مدیریت سیلاب‌های امسال در خوزستان و سایر استان‌های کشور به‌صورت همه‌جانبه با دقت علمی شایسته جامعه دانشگاهی کشور، ثبت شود. من به‌واسطه سال‌ها اشتغال تخصصی با مقوله مدیریت منابع آب و سیلاب، اطمینان دارم که مجموعه عظیمی از داده‌ها، اطلاعات و درس آموخته‌ها در گزارش ملی سیلاب‌ها ارائه خواهد شد و امیدوارم در کنار مجموعه‌ای از آسیب‌شناسی‌ها و آشکار ساختن پارادای نقصان‌ها، نقاط مثبت و تجربه‌های اندوخته‌شده نیز ثبت و ضبط شود. آمارها و گزارش‌های ارائه شده در جلسه همچنین نشان می‌داد که در کنار همه کاستی‌هایی که در جریان بحران‌های ناشی از رخدادهای طبیعی بروز می‌کنند، عملکردمدیریت‌اشداسخوزستان در کنترل بحران سیل بسیار مثبت و اثربخش بوده است. خسارات وارده به خوزستان بر اثر سیلاب زیاد بوده است اما باید این واقعیت امیدبخش را نیز یادآور شد که گزارش‌ها درباره عملکرد دستگاه دولت و تلاش‌های استاندار خوزستان، نشان می‌دهد در میانه همه تنگنایهای مالی و پاره‌ای نقصان‌ها، عملکرد اثربخشی از سوی دستگاه‌های دولتی در جریان بحران سیلاب خوزستان ارائه شده و مدیریت ارشد استان در این زمینه به‌تجوا شایسته‌ای مسائل را راهبری نموده است. پوشش #هر هفته الف.ب.ایران را استوار ادامه خواهیم داد و موفقیت‌های مردم ایران و صنعت آب و برق‌شان در ساختن این سرزمین را به پنجره‌هایی برای گوشون به سوی امید و آینده بدل خواهیم ساخت.

راه

اقتصاد کلان

۱

یادداشت

محمود زرین ماه
کارشناس مسائل انرژی

سرنوشت نفت در روزگار اقتصاد بدون نفت

بارها دربارہ اقتصاد بدون نفت صحبت شده است؛ اما این مبحث به معنی نادیده گرفتن نفت نیست، بلکه مفهوم آن قطع وابستگی به درآمد نفت است. به این ترتیب که اگر روزی نتوانستیم نفت را بفروشیم، اقتصاد با تنگنای‌های جدی مواجه نشود. این موضوع محقق نخواهد شد تا زمانی که ساختارهای اقتصاد را کارشناسی شده و بر مبنای علم اقتصاد تعریف کنیم. رابطه بودجه جاری کشور باید در این اقتصاد با نفت قطع شود و نظام مالیاتی عادلانه جای نفت را در بودجه بگیرد. آن زمان می‌توانیم پول حاصل از فروش نفت و فرآورده‌های نفتی را به اختیار خودمان و به اولویت‌هایی که کارشناسان خبره مشخص می‌کنند و به بهترین شکل مصرف کنیم. بنابراین وقتی مقام معظم رهبری از اقتصاد بدون نفت صحبت می‌کنند، منظورشان اقتصادی است که نفت دارد اما برای درآمدزایی توجه خود را به «استعدادهای گوناگون و ظرفیت‌های گوناگون داخلی» می‌دهد و مجبور نیست که برای بودجه جاری و تأمین حقوق مستخدمین هر طور که شده نفت بفروشد. این مطلبی است که از نظر علم اقتصاد نیز اثبات شده و دارای پشتوانه است. زمانی که وابستگی مستقیم اقتصاد به نفت کم شود، می‌توان برای ایجاد ارزش افزوده برنامه‌ریزی کرد. هزینه کردن نفت منهای هزینه‌های جاری، می‌تواند اقتصاد را به سمت توسعه سوق دهد. زمانی که نتوانیم با درآمدهای نفت به سمت توسعه پایین دست این صنعت حرکت کنیم و درآمدهای نفت و مشتقات آن را صرف توسعه زیرساخت‌ها و صنایع کنیم، نتوانسته‌ایم به هدفی که در شعار «اقتصاد بدون نفت» است، دست یابیم. در این سیاست، نفت و درآمدهایش به اشتغال زایی کمک می‌کند.

تورم

رئیس کل بیمه مرکزی اعلام کرد

تحریم و تورم دو ریسک مهم در صنعت بیمه است

۲۰ میلیارد تومان بابت حوادث آبان پرداخت شد

گروه اقتصادی

تحریم و تورم دو ریسک مهم بازار بیمه کشور است که هر یک به نوعی دراین صنعت تأثیرگذار بوده‌اند. رئیس کل بیمه مرکزی ایران در پاسخ به پرسش خبرنگار «ایران» درباره آثار این دوموله براین صنعت گفت: با خروج آمریکا از برجام تمام شرکت‌های بیمه خارجی قرار دادهای انکایی خود را با ایران لغو و از تمديد آن خودداری کردند. به‌گزارش خبرنگار «ایران»، غلامرضا سلیمانی روز گذشته در نشست خبری خود با خبرنگاران ادامه داد: بر همین اساس طبق مصوبات تمام شرکت‌های بیمه ایرانی بحث بیمه انکایی را در دستور کار خود قرار دادند و با تشکیل کنسرسیومی بخشی از بیمه انکایی را برعهده گرفتند. به گفته وی، از سال ۱۳۹۷ با ایجاد یک حساب ویژه انکایی کل این نوع بیمه که بخشی از ریسک بیمه نامه‌ها را انتقال می‌دهد به داخل کشور منتقل شده است و بدین ترتیب هم‌اکنون تمام بیمه نامه‌ها تحت پوشش بیمه انکایی داخلی قرار دارند. وی درخصوص تأثیر تورم براین صنعت نیز گفت: تورم به‌صورت عمده روی بیمه شخص ثالث تأثیر بیشتری دارد. به‌خصوص به‌دلیل اینکه نرخ دیه هر ساله براساس نرخ تورم تعیین و اعلام می‌شود روی بیمه شخص ثالث تأثیر می‌گذارد. رئیس کل بیمه مرکزی اضافه کرد: در همین راستا شرکت‌های بیمه سعی کرده‌اند تا نرخ بیمه نامه‌ها را کمتر از نرخ تورم افزایش دهند و در سال آینده نیز تلاش این است

«ایران» در گفت‌وگو با اقتصاددانان، راهبردهای اقتصاد غیرنفتی را بررسی می‌کند

گذر از اقتصاد نفتی

گروه اقتصادی

مدتی است که در محافل اقتصادی و سیاسی کشور بر «اقتصاد بدون انکا به نفت» تأکید ویژه‌ای می‌شود و حتی ابتدای هفته جاری، رهبر معظم انقلاب در میان جمعی از فرماندهان، خلبانان و کارکنان نیروی هوایی ارتش براین موضوع مجدداً تأکید داشتند.ایشان فرمودند: «تحریم می‌تواند یک فرصت باشد که تاکنون هم تا حدود زیادی فرصت‌هایی را برای ما به‌وجود آورده، بعد ازاین هم می‌تواند یک فرصت بزرگ را برای ما به‌وجود بیاورد. اگر ما مسئولان هوشیارانه عمل بکنیم، می‌تواند اقتصاد کشور را از انکا به نفت نجات بدهد، بند ناف اقتصاد را از نفت ببرد و قطع کند. عامل عمده و مهم مشکلات اقتصادی ما این است: وابستگی به نفت که موجب شده برای درآمد کشور، به نیروی داخل و جوشش داخلی، به استعداد‌های گوناگون و ظرفیت‌های گوناگون داخلی توجه چندانی نشود، خاطرمาน جمع باشد که نفت می‌فروشیم، درآمد کشور تأمین خواهد شد؛ عامل عمده مشکلات کشور این است. اگر چنانچه ما بتوانیم این کار را انجام بدهیم، بهترین فرصت را از تهدید دشمن -یعنی از همین تحریم- توانسته‌ایم برای خودمان به دست بیاوریم. اما چگونه می‌توان «اقتصاد کشور را باید از انکا به نفت نجات داد و بند ناف اقتصاد را از نفت برید و قطع کرد؟» اقتصاد بدون انکا به منابع نفتی، چه نوع اقتصادی است و باید از کج‌تأمین شود؟ سرنوشت صنعت نفت در چنین اقتصادی چه خواهد شد؟ دراین باره از کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه‌های اقتصاد و انرژی نظرخواهی کرده‌ایم و همگی بر این باورند که رهایی از نفت کاری سخت، اما ممکن است. فریدون برکشلی، جمشید پژویان و محمود زرین ماه با تأکید بر لزوم توجه بیشتر به اقتصاد غیرنفتی و تولید صنعتی، می‌گویند که اگر اقتصاد از انکا به نفت رها شود، زمینه توسعه کشور رقم خواهد خورد.

خاستگاه اقتصاد مقاومتی

فریدون برکشلی
کارشناس ارشد انرژی

مرحوم محمود نریمان از چهره‌های نزدیک به دکتر محمد مصدق، زمان ملی شدن صنعت نفت، بارها هشدار داده بود که از تحریم خرید نفت بترسید. اما آن زمان کسی باور نمی‌کرد و همه می‌گفتند که «مگر می‌شود! دنیا بدون نفت ما از بین خواهد رفت». نریمان می‌گفت که ملی شدن را یک سال به تأخیر بیندازید و بگذارید که به خواست خودمان نفت نفروشیم و یا پول نفت فروخته شده را وارد اقتصاد نکنیم تا آثار آن را بر اقتصاد ارزیابی کنیم. اما این مساله که مصداق اقتصاد مقاومتی بود، رقم نخورد. مناسفانه سال‌ها بعد نیز وقتی بحث اقتصاد مقاومتی مطرح شد، به دم فهمیده شد. در اوج اعتراضات اواخر دهه ۱۳۸۰ شروع به ترویج اقتصاد مقاومتی کردیم و همه فکر کردند که این واژه دارای بار معنایی صرفاً سیاسی است که از سوی یک طیف سیاسی بسط پیدا می‌کند. به همین دلیل دانشگاهیان و محافل آکادمیک استقبال چندانی از آن نکردند. درحالی که این‌موضوع بسیار مهم است. اقتصاد مقاومتی Resilience Economy از دهه ۱۹۶۰ توسط اقتصاددانان توسعه به صورت جدی مطرح شد. من در آن موقع اقتصاد توسعه تدریس می‌کردم و به خاطر می‌آورم که اقتصاددانانی مثل گونار میردال، اندره گوندرفرانک و شوماخر آن را مطرح می‌کردند. با تکیه بر این نوع اقتصاد، از اتریش در طول ۱۵ سال از یکی از بدکارترین کشورهای امریکای جنوبی به دهمین اقتصاد جهان تبدیل شد. اقتصاد مقاومتی، مالزی را به شرایط امروز رساند. اکنون در اقتصاد بدون وابستگی مستقیم به نفت، باید به دنبال استراتژی پائین دستی داخلی برای صنعت نفت باشیم. مانند شرکت آرامکو عربستان که هم در پائین دستی صنعت نفت و هم بخش بین‌المللی آن استراتژی مفصلی دارد. به هر حال بستن چاه‌ها در شرایط تحریم یک گزینه درندک است و ممکن است بخشی از ذخایر را شاید برای همیشه از دست بدهیم. البته اهداف نباید حاشیه‌ای باشد و نمی‌توان واکنشی سیاست‌گذاری کرد. یعنی چون نفت کشور را نمی‌خرند، در پی پالایشگاه‌سازی باشیم. ساخت یک پالایشگاه ۲۵۰ هزار بشکهای در معیار جهانی ۴۰۵ میلیارد دلار هزینه دارد و ساخت پالایشگاه جدید یک فرآیند ۵ ساله است. اما باید در اقتصاد بدون وابستگی به نفت، برنامه‌ریزی دقیق تری برای این صنعت کرد تا حداکثر سود آوری برای کشور رقم بخورد. در این برنامه می‌توان از پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها تا پتروشیمی‌ها را لحاظ کرد.

مقابله با شوک‌های نفتی

اقتصاد ایران، بیش از ۷۰ سال است که متکی به درآمدهای نفتی است. هر چند در تمام برنامه‌های اقتصادی، هدف این بوده که بودجه دولت مستقل از درآمد نفت باشد اما انکا به درآمد نفت مرتب بیشتر شده است. کاهش انکا به درآمد نفت و حذف آن از بودجه البته اقدامی نیست که بتوان آن را در مدت زمان کوتاهی برنامه‌ریزی و اجرا کرد. برای کاستن از انکا به درآمد نفت در اقتصاد به زمان و سیاست‌های مناسب نیاز داریم. اقتصاد از انکا به نفت زمانی دور می‌شود که سیاست‌ها به آن سمت باشد. تحریم‌های جدید، شوک‌هایی به اقتصاد وارد کرد و به‌نظر نمی‌رسد شوک جدید در انتظار اقتصاد کشور باشد. برای اصلاح سیاست‌های اقتصادی نباید در انتظار شوک‌های جدید باشیم. برای کاهش انکای به نفت، سیاست‌های اقتصادی باید به سمت سیاست‌هایی متکی به تولید ناخالص داخلی باشد. برای افزایش تولید ناخالص داخلی نیاز به افزایش تولید داریم. تولید باکیفیت و ارزان از عوامل افزایش تولید ناخالص داخلی است. تولید باکیفیت و ارزان باعث می‌شود مردم از تولید داخلی استفاده کنند و صادرات کالاها به بخش‌های خصوصی در کشورهای مختلف افزایش یابد. این روش بتدریج کاهش درآمد نفت را جبران می‌کند. اما تأکید می‌کنم این سیاست‌ها به زمان نیاز دارد. درآمدهای مالیاتی را‌هکار دیگر برای کاستن از انکا به نفت است اما ساختارهای مالیاتی معیوب، این فرصت را از اقتصاد گرفته است. در حال حاضر بیشترین مالیات را قشر متوسط می‌پردازند و نمی‌توان برای این قشر مالیات‌ها را افزایش داد. یکی از روش‌های درآمدزایی فروش دارایی‌های دولت است اما با اینکه میزان زیادی خصوصی‌سازی در کشور انجام گرفته، این خصوصی‌سازی باعث رشد بخش خصوصی نشد. چون فروش دارایی‌ها، بیشتر به شرکت‌های وابسته به دولت بود. قدرت گرفتن بخش خصوصی و ورود سرمایه از خارج موجب رشد اقتصادی و فاصله گرفتن اقتصاد از درآمد نفتی می‌شود.

۳

یادداشت

جمشید پژویان
استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی

تصفیه‌کنش نفت در اولین چاه نفتی کشور - مسجدسلیمان (شاه)

ارز

رئیس کل بانک مرکزی به مردم می‌گوید

اسیر سودجویان ارزی نشود

رئیس کل بانک مرکزی در واکنش به افزایش قیمت ارز نوشت: دستاویز قراردادن موضوع FATF برای اثرگذاری در نرخ ارز از طریق سفته‌بازان و فضای مجازی، با واقعیات بازار و روند تأمین ارز در تجارت خارجی کشور و چشم‌انداز گشایش کانال‌های جدید همخوانی ندارد. عبدالناصر همتی در تازه‌ترین یادداشت اینستاگرامی خود نوشت: این روزها، سفته‌بازان و رانت‌جویان بازار ارز نتیجه جلسه آتی FATF را بدون اطلاع از پیچیدگی‌های روند آن، عدم تمديد تعلیق قلمداد کرده و درخصوص تأثیر آن بر نرخ ارز تبلیغات زیادی در کانال‌های تبلیغاتی خود راه انداخته‌اند. وی ادامه داد: نظرم را قبلاً در مورد اهمیت این موضوع گفته‌ام، لیکن، در شرایط فعلی که اغلب بانک‌های خارجی تشدید تحریم‌های آمریکا، همکاران ما با بانک‌های ایران را ندارند و تبادلات ارزی ما از طریق مکانیزم‌های بانکی جایگزین و غیر قابل تحریم، انجام می‌شود، تصمیم آتی FATF (اعم از تمديد یا عدم تمديد) نمی‌تواند تأثیر قابل توجهی بر شرایط ارزی کشورمان داشته باشد و عمده خبرسازی‌ها در این خصوص، با انگیزه سودجویی و نوسان‌گیری در بازار ارز انجام می‌گیرد. به گزارش تسنیم، وی تأکید کرد: دستاویز قراردادن موضوع FATF برای اثرگذاری در نرخ ارز از طریق سفته‌بازان و فضای مجازی، با واقعیات بازار و روند تأمین ارز در تجارت خارجی کشور و چشم‌انداز گشایش کانال‌های جدید همخوانی ندارد. همتی در پایان گفت: ضمن اینکه، بانک مرکزی نظارت بر جریان پول و مبارزه با پولشویی را نیز کنار مدیریت بازار ارز با قوت ادامه خواهد داد. مردم عزیز مراقبت کنند که با شگرد جدید سودجویان، این بار تحت عنوان تأثیر FATF، دارایی آنها در بازار ارز در معرض ریسک قرار نگیرد.

۲ برداشت از ارتباط با اقتصاد جهانی

اسماعیل محمدی

عضو هیات علمی دانشگاه المهدی اصفهان

در مباحث توسعه دو دسته نظرات افراطی وجود دارند. یکی معتقد به این است که کلیه مشکلات و عدم توسعه کشور ریشه خارجی داشته و راحل آنها قطع ارتباط با دنیای خارج و توجه کامل به درون است و در مقابل عده‌ای، کلید حل مشکلات و عدم توسعه کشور را ارتباط با دنیای خارج و بویژه کشورهای سرمایه‌داری می‌دانند. کاملاً مشخص است که این دیدگاه‌های افراطی درست نبوده و اتخاذ یک سیاست صحیح مبتنی بر رفع مشکلات داخلی در عین حال داشتن روابط تجاری وسیع با دنیای خارج بهترین گزینه پیش روی اقتصاد ایران بوده و هست. در دنیای امروز نادیده گرفتن ارتباط با دنیای خارج و تأثیراتی که اقتصاد از این ارتباط می‌گیرد، غیرممکن بوده و لازمه داشتن اقتصاد پویا ارتباط استراتیج و اصولی با دنیای خارج مخصوصاً در جهت جذب سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی (FDI) در جهت انتقال فناوری است.

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) یکی از مهم‌ترین پدیده‌های اقتصادی در ارتباط با جهانی‌شدن و گسترش پیوندهای اقتصادی کشورهای با یکدیگر و یکی از روش‌های تأمین مالی است. برخی از بررسی‌ها، رشد چشمگیر کشورهایی چون چین و برخی کشورهای اروپای شرقی را مرهون استفاده از این روش تأمین مالی می‌دانند. مطالعات نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به هرعلت و شکلی که صورت پذیرد، اثرات قابل‌ملاحظه‌ای روی متغیرهای کلان اقتصادی از جمله کاهش نرخ بهره، کاهش نرخ ارز، افزایش رشد اقتصادی، افزایش درآمد مالیاتی دولت، کاهش بدهی دولت، بهبود توزیع درآمد، انتقال تکنولوژی، افزایش اشتغال، توسعه صادرات، کاهش واردات و تأثیر مثبت در تراز پرداخت‌ها دارد. از این‌رو، هر کشور باید برای رسیدن به رشد و توسعه پایدار و بلندمدت اقتصادی بسترهای لازم برای سرمایه‌گذاری مناسب - سرمایه‌گذاری چه از داخل و چه با جذب از خارج- را فراهم کند.

شایان ذکر است بند(الف) ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دولت را مکلف کرده است تا زمینه تأمین مالی خارجی (فاینانس) به مبلغ ۲۰ میلیون دلار، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی با حجم ۱۵ میلیون دلار و قرارداد مشارکت خارجی با اعتبار ۲۰ میلیون دلار را به‌طور سالانه در طول اجرای برنامه محقق کند. به استناد گزارش بانک جهانی (۲۰۱۹) جمهوری اسلامی ایران از میان ۱۹۰ کشور جهان در رتبه ۱۲۸ قرار گرفته که این رتبه در سال ۲۰۱۸، ۱۲۴ و در سال ۲۰۱۷، ۱۲۰ بوده است. به‌عبارتی از سال ۲۰۱۷ تا لحظه تهیه گزارش رتبه کشور هر سال ۴ پله تنزل داشته است. از لحاظ میزان جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سال‌های اخیر نیز در ایران نوسانات زیادی داشته به‌گونه‌ای که از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۲ جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی روند افزایشی داشته و در سال ۲۰۹۸، ۲۰۹۸ و ۴۰۶۶ میلیارد دلار داشته است. سپس از سال ۲۰۱۲ تا سال ۲۰۱۵ روند جذب سرمایه خارجی کاهش شده و در سال ۲۰۱۵ به ۲۰۵ میلیارد دلار رسیده است. مجدداً بر اساس آخرین آمارهای منتشره جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سال ۲۰۱۶ به میزان ۳۰۷۳۲، در سال ۲۰۱۷ به میزان ۵۰۱۹۰ و در سال ۲۰۱۸ به میزان ۳۰۴۸ میلیارد دلار بوده است.

در خصوص رتبه ایران در انتقال فناوری ناشی از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر اساس آخرین گزارش رقابت‌پذیری جهانی، رتبه ایران از ۱۱۱ در سال ۲۰۱۱ با روند نوسانی به ترتیب ۱۰۸، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۰۲ و ۸۴ طی سال‌های ۲۰۱۲، ۲۰۱۳ و ۲۰۱۶ به رتبه ۷۴ در سال ۲۰۱۷ رسیده است. در کل کشورهای مورد بررسی در سال ۲۰۱۷، ایرلند و موریتانی به ترتیب بهترین و بدترین کشور در این شاخص بوده‌اند. امارات با رتبه ۴ و چین با رتبه ۱۳۵ به ترتیب بهترین و بدترین کشور حوزه خاورمیانه و شمال آفریقا بوده‌اند. با اینکه رتبه کشورمان در این شاخص بهبود یافته است اما جایگاه مناسبی با توجه به پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های کشور عزیزمان نیست.

در خصوص وضعیت سرمایه‌گذاری خارجی استان‌های کشور در هفت ماهه ابتدای سال ۱۳۹۸، تعداد ۶۹ طرح سرمایه‌گذاری خارجی به مبلغ (۱۲۷۱،۴ میلیون یورو) و با پیش‌بینی ۴۸۲۹ نفر اشتغال توسط سازمان سرمایه‌گذاری مصوب شده که استان‌های گیلان (۳۰۵ میلیون یورو)، گلستان (۲۶۹،۶ میلیون یورو) و تهران (۱۵۴،۷ میلیون یورو) بیشترین حجم سرمایه‌گذاری مصوب را به خود اختصاص داده‌اند. در همین مدت مبلغ (۵۷،۸ میلیون یورو) به‌صورت نقدی و (۱۷،۲ میلیون یورو) به‌صورت نقدی (جمعاً ۷۵ میلیون یورو) سرمایه خارجی به ۹ استان از یازدهان شرقی (۱۹ میلیون یورو)، هوشر (۱۴،۳ میلیون یورو)، خراسان رضوی (۲،۷ میلیون یورو)، خراسان شمالی (۰،۳۱ میلیون یورو، زنجان (۰،۱۸ میلیون یورو)، قزوین (۱،۳ میلیون یورو)، مازندران (۱۵،۱ میلیون یورو)، هرمزگان (۲۰،۳ میلیون یورو) و یزد (۱،۸ میلیون یورو) وارد کشور شده است.

درخصوص مشکلاتی که امروزه اقتصاد ایران با آن دست به گریبان است؛ در برخی مواقع این مشکلات بنیادی بوده و ریشه در فرهنگ یا ساختار سیاسی کشور دارند و برخی دیگر به نظام اداری کشور، رویکرد اقتصادی دولت‌ها، عوامل برون‌مرزی و عملکرد کارگزاران اقتصادی مربوط می‌شوند. به‌طورکلی می‌توان گفت عملکرد اداری نامناسب نهادهای دولتی و شبه‌دولتی (نظیر بوروکراسی گسترده و پیچیده، رفتارهای تبعیض آمیز، برخورد‌های سلیقه‌ای، عدم هماهنگی نهادها در اجرای سیاست‌ها، عملکرد نامناسب نهادهای انتفاعی دولتی)، شرایط نامطلوب اقتصادی (آزادی اقتصادی، بی‌ثباتی و نااطمینانی اقتصادی در متغیرها و رفتار اقتصادی دولت، بسته بودن اقتصاد، مشوق‌ها و حمایت‌های ضعیف و نامطلوب اقتصادی، عدم رقابت‌پذیری در اقتصاد ملی)، فساد، بی‌ثباتی، عوامل منفی اجتماعی - فرهنگی (بی‌ثباتی و ناامنی اجتماعی، عدم انسجام اجتماعی، عدم مشارکت اجتماعی، نبود روحیه کارآفرینی و ریسک‌پذیری اقتصادی و عوامل بین‌المللی (تحریم‌های اقتصادی، دیپلماسی ضعیف اقتصادی) از جمله مهم‌ترین مشکلات امروزه اقتصاد ایران هستند.

تورم و پیش‌بینی

روز پنجشنبه مورخ هفدهم بهمن ماه گزارشی با عنوان «واکوی فضای مساعد کسب و کار از نگاه بودجه نویسان؛ نقشه راه ساماندهی فضای کسب و کار کشور با بودجه ۹۹» در صفحه ۱۰ منتشر شد. این گزارش از وب سایت مرکز پژوهش‌های مجلس دریافت شده است که متأسفانه در فرآیند پردازش، جرح و تعدیل متنی؛ ذکر منبع سهواً جامانده است.گروه اقتصادی ضمن پوزش، خوانش مجدد این گزارش را در پایگاه اینترنتی روزنامه ایران، به همه سیاستگذاران حوزه اقتصادی پیشنهاد می‌کند.